

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 95.351 van 14 mei 2001  
in de zaak A. 95.988/IX-2533.**

In zake : de BVBA LAMPO PIERRE, DIERENARTS,  
die woonplaats kiest bij  
advocaat A. LUST,  
kantoor houdende te SINT-ANDRIES-BRUGGE,  
Burggraaf de Nieulantlaan 14

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :  
1. de minister van Consumentenzaken,  
Volksgezondheid en Leefmilieu,  
2. de minister van Landbouw en  
Middenstand.

-----  
**D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,**

Gezien het verzoekschrift dat de  
BVBA LAMPO PIERRE, DIERENARTS, op 25 september 2000  
heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de  
tenuitvoerlegging van artikel 2, § 1, tweede volzin en  
artikel 3, § 1, derde en vierde lid, van het koninklijk  
besluit van 10 april 2000 houdende bepalingen  
betreffende de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoek-  
schrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernie-  
tiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur  
W. WEYMEERSCH;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan  
partijen;

Gelet op de beschikking van 16 februari 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 26 maart 2001;

Gelet op de beslissing waarbij de zaak is vastgesteld op 19 maart 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. LUST, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat Y. VASTERAVENDTS die, loco advocaat A. VASTERAVENDTS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

1. Overwegende dat de verwerende partij haar nota met opmerkingen niet heeft ingediend binnen de termijn bepaald in artikel 11, eerste lid, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State; dat die nota overeenkomstig het derde lid van dezelfde bepaling uit de debatten wordt geweerd;

2. Overwegende dat voor de onderhavige zaak rekening gehouden moet worden met volgende reglementaire bepalingen :

2.1. Artikel 6 van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde heeft betrekking op de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding, zoals die gedefinieerd is in artikel 1, 5°, van dezelfde wet; dat artikel 6 luidt als volgt :

"§ 1. Een geschreven overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding kan worden gesloten tussen een overeenkomstig artikel 4, vierde lid, van deze wet erkende dierenarts en een verantwoordelijke. Een organisatie, een universitair instituut of een wetenschappelijke instelling, erkend door de Minister tot wiens bevoegdheid de landbouw behoort, kan, hetzij vanaf het opmaken van de geschreven overeenkomst, hetzij tijdens de uitvoering ervan, betrokken worden bij de bedrijfsbegeleiding. De geschreven overeenkomst moet door de dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding worden medegedeeld aan de Gewestelijke Raad van de Orde der dierenartsen.

§ 2. De Koning kan, na raadpleging van de Hoge Raad van de Orde der dierenartsen en van de Nationale Landbouwwaad, de voorwaarden vaststellen waaraan de verschillende vormen van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding moeten voldoen, inzonderheid inzake de verschaffing van geneesmiddelen door de dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding en het in bezit hebben evenals de toediening van die geneesmiddelen door de verantwoordelijke.

Hij kan volgens dezelfde procedure nadere regels vaststellen op het gebied van de wederzijdse rechten en plichten van de partijen.

Hij kan volgens dezelfde procedure controlemaatregelen vaststellen";

Artikel 11 van dezelfde wet bepaalt wat volgt :

"§ 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 12, mag de verantwoordelijke of de diergeneeskundige helper geneesmiddelen bezitten waarvoor geen voorschrift vereist is.

§ 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 12, mag de verantwoordelijke een depot bezitten van geneesmiddelen, waarvoor een voorschrift vereist is, die hij verkrijgt :

1° hetzij op voorschrift van een dierenarts, hetzij verschaft door deze, om een begonnen behandeling volgens de aanwijzingen van die dierenarts voort te zetten;

2° hetzij in het raam van een schriftelijk akkoord bedoeld bij artikel 5, 2°, of van een overeenkomst

van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding bedoeld bij artikel 6.

§ 3. De Koning stelt de lijst vast van de geneesmiddelen, bedoeld onder § 2, en de voorwaarden waaronder de verantwoordelijke ze mag bezitten.

§ 4. In de onder § 2 bedoelde gevallen, blijft het bezit onder de verantwoordelijkheid van de verschaffer van het geneesmiddel voor zover de verantwoordelijke diens aanwijzingen heeft opgevolgd".

Artikel 12 van dezelfde wet bepaalt wat volgt :

"§ 1. De geneesmiddelen gebruikt in toepassing van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987 mogen uitsluitend verschaft worden aan overeenkomstig artikel 4, vierde lid, van deze wet erkende dierenartsen en kunnen enkel worden toegediend door deze (...) dierenartsen.

§ 2. Onverminderd § 1, mogen de geneesmiddelen behorende tot de volgende groepen: (...) slechts worden toegediend door de dierenarts.

De lijst van deze farmacologische groepen of van deze stoffen kan worden aangevuld door de Koning.

§ 3. Voor wat het toedienen betreft, zijn niet onderworpen aan de bepalingen van de §§ 1 en 2, de geneesmiddelen waarvan de lijst door de Koning vastgesteld wordt en die voorgeschreven of verschaft worden in het kader van een schriftelijk akkoord zoals bedoeld in artikel 5, 2°, of van een overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding zoals bedoeld in artikel 6 of van de toepassing van artikel 7".

2.2. Ter uitvoering van de vermelde artikelen 6, § 2, 11, § 3 en 12, § 3, van de wet van 28 augustus 1991 wordt in het Belgisch Staatsblad van 2 augustus 2000 het koninklijk besluit van 10 april 2000 bekendgemaakt houdende bepalingen betreffende de diergeneeskundige begeleiding. Het besluit treedt, overeenkomstig artikel 1 van het wijzigend koninklijk besluit van 12 december 2000, in werking op 1 april 2001.

Artikel 2 van het koninklijk besluit maakt deel uit van het hoofdstuk I, Algemene Bepalingen. Artikel 3 maakt deel uit van het hoofdstuk II, Administratieve bepalingen. Zij luiden als volgt :

- Artikel 2 :

"§ 1. Het voorschrijven of verschaffen van geneesmiddelen door de dierenarts mag slechts gebeuren na een diagnose en de instelling van een behandeling door diezelfde dierenarts. De hoeveelheid voorgeschreven of verschaft geneesmiddelen moet beperkt blijven tot de voortzetting van de ingestelde behandeling en voor maximaal vijf dagen.

§ 2. De verantwoordelijke mag enkel geneesmiddelen bezitten die voorgeschreven of verschaft werden overeenkomstig de bepalingen van § 1.

Hij moet (...)"

- Artikel 3 :

"§ 1. Elke verantwoordelijke kan een dierenarts, erkend overeenkomstig artikel 4, vierde lid van de wet, aanwijzen als dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding. De erkende dierenarts kan deze aanwijzing weigeren.

De verantwoordelijke en de erkende dierenarts, die aldus aangewezen is en die deze opdracht aanvaardt, stellen in twee exemplaren een bedrijfsbegeleidingsovereenkomst op, waarvan het model zich in bijlage I bij dit besluit bevindt en die een overeenkomst tussen de twee partijen inhoudt. Deze overeenkomst is opgesteld per beslag voor één enkele diersoort, ofwel voor meerdere diersoorten ofwel voor alle nutsdieren.

Als voor een bepaalde diersoort een geschreven overeenkomst, met het oog op de epidemiologische bewaking en de preventie van aangifteplichtige ziekten, gesloten is tussen de verantwoordelijke en de erkende dierenarts, dan moet de bedrijfsbegeleidingsovereenkomst voor diezelfde diersoort met dezelfde erkende dierenarts afgesloten worden.

Beide partijen ondertekenen beide exemplaren van de bedrijfsbegeleidingsovereenkomst en bewaren elk een exemplaar. Een erkende dierenarts mag, ongeacht de diersoort, maximaal 150 bedrijfsbegeleidingsovereenkomsten met verantwoordelijken sluiten. De ondertekenende dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding stuurt zonder uitstel een copie van zijn exemplaar aan de inspecteur-dierenarts van de omschrijving waar het beslag zich bevindt.

Hij stuurt eveneens een copie van de bedrijfsbegeleidingsovereenkomst aan de Gewestelijke Raad van de Orde der Dierenartsen.

§ 2. De ondertekenende partijen (...)"

3. De tweede volzin van artikel 2, § 1, en het derde en het vierde lid van artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 10 april 2000 maken het voorwerp uit van de onderhavige vordering tot schorsing;

4. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het eerste middel de schending aanvoert van artikel 8, derde lid, van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen doordat het bestreden besluit van 10 april 2000 onmiskenbaar betrekking heeft op een materie waarvoor het agentschap bevoegd is en doordat artikel 14 van dezelfde wet bepaalt dat het agentschap zijn adviserende bevoegdheid uitoefent vanaf zijn oprichting op 1 januari 2000 zodat, overeenkomstig artikel 8, derde lid, van de wet van 4 februari 2000, het wetenschappelijk comité dat bij het agentschap opgericht is, verplicht geraadpleegd moest worden over het ontwerp van koninklijk besluit terwijl de verwerende partij dat substantieel voorschrift niet nageleefd heeft;

4.2.1. Overwegende dat artikel 4, § 4, van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen bepaalt dat het agentschap, opgericht als een afzonderlijke rechtspersoon, binnen het raam van zijn opdracht aan de bevoegde overheden advies geeft over de

bestaande en de toekomstige regelgeving; dat artikel 14 van dezelfde wet bepaalt dat het agentschap wordt opgericht "met ingang van 1 januari 2000" en dat het vanaf die dag zijn adviserende bevoegdheid uitoefent;

4.2.2. Overwegende dat, los daarvan, artikel 8 van dezelfde wet bepaalt dat er bij het agentschap een wetenschappelijk comité wordt opgericht, bestaande uit nationale en internationale deskundigen, dat de minister van Volksgezondheid of het agentschap moet adviseren met betrekking tot het beleid inzake de materies waarvoor het agentschap bevoegd is en dat verplicht geraadpleegd moet worden over alle ontwerpen van koninklijke besluiten ter uitvoering van wetten in materies waarvoor het agentschap bevoegd is; dat volgens dezelfde wetsbepaling de Koning de samenstelling en de werkwijze van het wetenschappelijk comité nader bepaalt, dat hij de leden ervan benoemt en de datum van de installatie bepaalt;

Overwegende dat de nadere regels voor de samenstelling en de werkwijze van het wetenschappelijk comité vastgesteld zijn bij het koninklijk besluit van 19 mei 2000; dat dat besluit uitwerking gekregen heeft op 31 mei 2000; dat het geen bepaling bevat met betrekking tot de installatie van het wetenschappelijk comité, dit is de datum waarop het zijn activiteiten aanvangt;

Overwegende dat, daargelaten zelfs de vraag of het bestreden besluit behoort tot de categorie besluiten waarover het wetenschappelijk comité krachtens artikel 8 van de wet van 4 februari 2000 advies moet geven, in de huidige stand van de rechtspleging voor de onderhavige zaak vastgesteld wordt dat het wetenschappelijk comité op 10 april 2000 -de datum waarop het bestreden koninklijk besluit getroffen is- weliswaar door de wetgever was opgericht, maar dat het

comité op dat ogenblik nog niet operationeel was aangezien de regels voor zijn samenstelling en werking nog niet waren bepaald, er nog geen benoemingen waren gebeurd en de installatie nog geen plaats had gevonden; dat, aangezien de wetgever zelf de installatie van het wetenschappelijk comité heeft verschoven naar een door de Koning te bepalen datum, de verplichting om het wetenschappelijk comité te raadplegen een louter theoretisch karakter heeft tot op de dag waarop het comité zijn werkzaamheden aanvat; dat de verzoekende partij niet aanvoert en dat ook niet blijkt dat de onmogelijkheid om het wetenschappelijk comité te raadplegen het gevolg is van enig dralen van de verwerende partij bij het uitvoeren van de wet; dat in die zin de vaststelling zich opdringt dat de onmogelijkheid om op 10 april 2000 het wetenschappelijk comité te raadplegen tot gevolg heeft dat aan de verwerende partij geen verwijt kan worden gemaakt over de miskennen van de adviesverplichting; dat het middel niet ernstig is;

5.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het tweede middel de schending aanvoert van artikel 4, § 3, 6°, van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen doordat die bepaling het agentschap bevoegd maakt voor de uitbouw en de doorvoering van een beleid inzake preventie, sensibilisatie en informatie "in overleg met de gewesten en de gemeenschappen" terwijl het bestreden besluit, hoewel het onder meer een doeltreffender preventie beoogt, genomen is zonder dat overleg met de gewesten en de gemeenschappen gepleegd is;

5.2. Overwegende dat blijkens artikel 14 van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen het agentschap de andere bevoegdheden dan

zijn adviserende uitoefent met ingang van de bij in ministerraad overlegd koninklijk besluit bepaalde datum; dat de adviserende bevoegdheid van het agentschap bepaald is in artikel 4, § 4, van de wet;

Overwegende dat de verzoekende partij niet aantoont dat artikel 4, § 3, van de wet op 10 april 2000 reeds in werking was gesteld; dat er dan ook geen sprake kan zijn van miskenning van het door artikel 4, § 3, 6°, verplicht gesteld overleg met de gewesten en de gemeenschappen; dat het middel niet ernstig is;

6.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het derde middel de schending aanvoert van artikel 6, § 2, van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het beginsel van de redelijke termijn, doordat artikel 6, § 2, de Koning machtigt maatregelen te treffen op het stuk van de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding mits vooraf het advies in te winnen van de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen en van de Nationale Landbouwwaad terwijl in dit geval uit de aanhef van het bestreden besluit blijkt dat die adviezen wel zijn ingewonnen maar dat zij dagtekenen van "november 1997, weze 2,5 jaar vóór het tot stand komen van het besluit zelf" en terwijl het inwinnen van adviezen maar zinvol is wanneer dat gebeurt in omstandigheden die nog dezelfde zijn op het ogenblik dat het besluit wordt genomen; dat zij in dat verband uiteenzet wat volgt : artikel 3, § 1, derde lid, van het bestreden besluit legt aan de verantwoordelijke voor dieren de verplichting op om zijn bedrijfsbegeleidingsovereenkomst af te sluiten met de dierenarts waarmee hij, in voorkomend geval, reeds een overeenkomst heeft afgesloten voor de epidemiologische bewaking en preventie van aangifteplichtige ziekten en artikel 3, § 1, vierde lid, voegt daaraan toe dat een dierenarts maximaal 150 bedrijfsbegeleidingsovereenkomsten mag

afsluiten; die uiteindelijk aangenomen tekst stemt overeen met de tekst die aan de twee adviesorganen voorgelegd is, maar in november 1997 bestond er nog geen verplichting om een overeenkomst te sluiten met het oog op de epidemiologische bewaking van dieren; die verplichting is ingevoerd door het koninklijk besluit van 28 februari 1999 houdende bijzondere maatregelen van epidemiologisch toezicht op en preventie van aangifteplichtige runderziekten; door de invoering van een verplichting op het stuk van de epidemiologische begeleiding, waaraan dan nog voor de dierenarts de verplichting gekoppeld is om niet meer dan 100 overeenkomsten te sluiten, heeft de aan de adviesorganen voorgelegde tekst van artikel 3, § 1, tweede lid, een gans andere draagwijdte gekregen; meer bepaald heeft de in artikel 3, § 1, derde lid, opgenomen vermelding "als voor een bepaalde diersoort een geschreven contract (...) gesloten is" thans geen enkele zin meer, want alle kwekers hebben nu een contract met een bedrijfsdierenarts voor de epidemiologische begeleiding afgesloten en zij kunnen dat contract alleen nog met een formele opzegging beëindigen -hetgeen "veel psychologische, menselijke en sociale weerstand oproept"; is de vrije keuze van de kweker voor wat de bedrijfsbegeleiding betreft als gevolg van de opgelegde verplichting nu grotendeels achterhaald, dan was dat niet het geval toen de adviesorganen in november 1997 hun advies uitbrachten; daarenboven heeft ook de beperking tot 150 contracten inzake de bedrijfsbegeleiding geen zin meer aangezien de dierenarts toch maar 100 contracten met betrekking tot het epidemiologisch toezicht kan afsluiten; het is in die omstandigheden dan ook "verre van zeker dat de adviezen dezelfde inhoud en strekking zouden hebben gehad" indien zij uitgebracht waren nadat het koninklijk besluit van 28 februari 1999 uitgevaardigd en in werking getreden was;

6.2.1. Overwegende dat artikel 6, § 2, van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde het uitvaardigen van regels met betrekking tot de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding inderdaad afhankelijk maakt van "de raadpleging van de Hoge Raad van de Orde der dierenartsen en van de Nationale Landbouwrapad"; dat in de aanhef van het bestreden besluit verwezen wordt naar "het advies van de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen, gegeven in november 1997" en naar "het advies van de Nationale Landbouwrapad, gegeven op 27 november 1997"; dat niet betwist wordt dat er op dat ogenblik nog geen verplichting bestond om een bedrijfsdierenarts aan te wijzen en met hem een overeenkomst te sluiten; dat die verplichting, voor wat de beslagen van runderen betreft, ingevoerd is door het koninklijk besluit van 28 februari 1999, dat bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 26 maart 1999 en in werking is getreden op 1 mei 1999 zodat, vanaf die datum, de persoon die verantwoordelijk is voor een beslag van runderen voor de keuze van een dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding van dat runderenbeslag gebonden is door zijn eerder gemaakte keuze van bedrijfsdierenarts met dien verstande dat hij de mogelijkheid heeft om de overeenkomst met de bedrijfsdierenarts op te zeggen door het verzenden van een aangetekende brief aan die bedrijfsdierenarts met afschrift aan de inspecteur-dierenarts;

6.2.2. Overwegende dat de nieuwe regeling op het stuk van de epidemiologische bewaking van rundveebedrijven, inzonderheid de verplichting om een bedrijfsdierenarts aan te wijzen, de dierenartsen inderdaad voor een gewijzigde situatie plaatst in die zin dat het in de rede ligt dat de verantwoordelijken voor runderbeslagen hun overeenkomst inzake de bedrijfsbegeleiding ook zullen afsluiten met de bedrijfsdierenarts waarmee zij reeds een overeenkomst hebben voor het epidemiologisch toezicht; dat de

verzoekende partij in dat verband niet geheel onterecht lijkt op te merken dat dierenartsen die zich "niet of minder hebben toegelegd op het verwerven van epidemiologische bewakingscontracten, de facto thans niet meer in aanmerking komen om (bedrijfsbegeleidingsovereenkomsten af te sluiten)"; dat evenwel in het kader van het hier onderzochte middel de vraag niet is of de nieuwe regeling, in vergelijking met de vroegere, dierenartsen als verzoeker -die doelbewust geen overeenkomsten van epidemiologische bewaking heeft nagestreefd- benadeelt maar wel of het juridisch bestel, na het uitbrengen van de adviezen in november 1997 en zonder dat de adviesorganen daarvan op de hoogte waren, dermate gewijzigd is dat de adviezen anders zouden geluid hebben;

6.2.3. Overwegende dat de adviesorganen zelf de door de verzoekende partij aangevoerde onregelmatigheid niet hebben aangeklaagd; dat, daargelaten de vraag of de verzoekende partij in de plaats van de adviesorganen kan bepalen of die colleges in november 1997 al dan niet rekening hebben gehouden of rekening hebben kunnen houden met de voorgenomen reglementaire verplichting om voor de epidemiologische bewaking van beslagen van runderen een overeenkomst af te sluiten -het dossier van de zaak geeft daarover geen enkele indicatie in deze of gene zin-, in de huidige stand van de procedure vastgesteld wordt dat enerzijds, voor zover kan nagegaan worden, het ontwerp van koninklijk besluit waarover de adviesorganen advies hebben uitgebracht reeds de overeenkomst inzake bedrijfsbegeleiding koppelde aan de overeenkomst voor de epidemiologische bewaking maar dat de adviesorganen over die koppeling geen bezwaren hebben geformuleerd, dat zij met name ook niet gewezen hebben op de noodzaak om de twee systemen op hetzelfde ogenblik verplichtend te maken en dat, anderzijds, de verzoekende partij niet verder komt dan de eenvoudige bewering dat "het verre van zeker is" dat de adviezen dezelfde zouden

geweest zijn indien de actuele situatie aan de adviesorganen bekend ware geweest; dat het middel niet ernstig is;

7.1. Overwegende dat de verzoekende partij het vierde middel toespitst op artikel 3, § 1, derde en vierde lid, van het besluit van 10 april 2000; dat zij de schending aanvoert van artikel F.2 (thans artikel 6.2) van het Europese Unieverdrag, van de artikelen 2 tot 5 van het EG-verdrag, van de grondbeginselen van de vrije mededinging en de vrije keuze van dierenarts doordat de dierenartsen die zich niet hebben toegelegd op epidemiologische bewaking en de jonge dierenartsen nu, als gevolg van de koppeling van de twee soorten overeenkomsten, uitgesloten worden van de markt van de bedrijfsbegeleiding terwijl het EG-verdrag de vrije mededinging centraal stelt en het EU-verdrag de grondrechten waarborgt die tot het "acquis communautaire" behoren, zoals de vrije mededinging en het recht op de, door het beroepsgeheim beschermde, vrije keuze van een (dieren)arts; dat zij stelt dat de geïnstitutionaliseerde mogelijkheid om het contract van epidemiologische bewaking op te zeggen een hinderpaal vormt die het teloorgaan van het genot van de bedoelde grondrechten niet compenseert, die jonge dierenartsen voor zware financiële opgaven plaatst en die spoedig zal leiden tot een monopoliepositie van de dierenartsen die voor het bestreden besluit contracten over de epidemiologische bewaking hebben afgesloten; dat zij ook stelt dat de ingestelde regeling niet verantwoord kan worden met een verwijzing naar de volksgezondheid aangezien het te bereiken doel -een regeling treffen voor het gebruik van geneesmiddelen bij dieren, door de huisapotheek van de dierenhouder onder controle te houden- geen dergelijke zware maatregel, die neerkomt op het monopoliseren van de situatie van een zeer beperkte groep dierenartsen, noodzakelijk maakt;

7.2.1. Overwegende dat artikel 6 van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde, de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding organiseert als een mogelijkheid en niet als een verplichting; dat, binnen die wettelijk geboden opportuniteit, het bestreden besluit voorschrijft dat een overeenkomst over bedrijfsbegeleiding verplicht gesloten moet worden met de bedrijfsdierenarts die in voorkomend geval reeds de epidemiologische bewaking over dezelfde diersoort op het bedrijf verzekert; dat die epidemiologische bewaking van het bedrijf door het koninklijk besluit van 28 februari 1999 verplicht is gesteld voor beslagen van runderen en dat artikel 3, § 1, derde lid, van het bestreden besluit op die overeenkomsten lijkt te doelen;

Overwegende aldus dat de bestreden regeling aan de verantwoordelijke voor een runderbedrijf die een bedrijfsbegeleidingsovereenkomst wenst aan te gaan, de verplichting oplegt om die overeenkomst te sluiten met de dierenarts die hij reeds als bedrijfsdierenarts heeft aangewezen; dat de reglementering wel nog een alternatief voor die verplichting biedt, te weten dat de verantwoordelijke voor de runderen de overeenkomst met zijn bedrijfsdierenarts opzegt en de dierenarts die hij voor zijn bedrijfsbegeleiding wenst, ook belast met het epidemiologisch toezicht op zijn runderstapel; dat, in weerwil van wat de verzoekende partij stelt, de Raad van State vaststelt dat de formaliteiten van de opzegging de grenzen van wat gebruikelijk is niet te buiten gaan;

Overwegende dat uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 28 augustus 1991 blijkt dat de wetgever met het systeem van de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding beoogde de dierenarts, die aangewezen wordt in het kader van de bedrijfsbegeleiding, te beschouwen als "de practicus van het bedrijf voor de betreffende specialisatie" en als de

dierenarts die verantwoordelijk is voor de regelmatige verzorging van de dieren; dat, blijkens de begripsbepaling vermeld in artikel 1, 5°, van de wet van 28 augustus 1991, het systeem ook gericht is op het verkrijgen van "een optimale en wetenschappelijk verantwoorde gezondheidstoestand van een groep dieren" en dus in wezen de preventieve gezondheidszorg van de dieren betreft;

Overwegende dat, los van de vraag of de vrije keuze van een dierenarts wel zo absoluut is als de verzoekende partij het stelt, het hiervoor uiteengezette systeem nog een belangrijke ruimte laat bestaan waarbinnen de verantwoordelijke beroep kan doen op een andere dierenarts voor de diagnose en de behandeling van concrete gezondheidsproblemen van de dieren op een bedrijf; dat in die zin het standpunt van de verzoekende partij met betrekking tot de beperking van de vrije keuze van dierenarts en van de vrije mededinging onder de dierenartsen sterk gerelativeerd moet worden;

7.2.2. Overwegende dat een en ander niet belet dat de nieuwe regelgeving inderdaad een beperking brengt aan de vrije keuze van dierenarts door een verantwoordelijke met het gevolg dat een aantal dierenartsen uitgesloten worden van de markt van de bedrijfsbegeleidingscontracten, met name waar een verantwoordelijke voor runderen die gebruik wil maken van het systeem van de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding, binnen de grenzen van dat systeem niet zonder opzegging van de overeenkomst met zijn bedrijfsdierenarts kan opteren voor de aanwijzing van een andere dierenarts; dat dergelijke beperking, die er trouwens op gericht lijkt te zijn de preventieve en curatieve gezondheidszorg voor dieren te stroomlijnen en die aldus volledig past in het door de wet uitgetekende kader waarin de bedrijfsbegeleiding zou verlopen, geen onredelijke beperking inhoudt van de vrije keuze van de kweker of

van de vrije uitoefening van de diergeneeskunde, waarin begrepen de toegang tot bedrijfsbegeleidingsovereenkomsten, door de erkende dierenartsen; dat het vierde middel niet ernstig is;

8.1. Overwegende dat de verzoekende partij het vijfde middel toespitst op artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 10 april 2000; dat zij de schending aanvoert van de artikelen 33 en 105 van de Grondwet en van artikel 11 van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde doordat artikel 2, § 1, van het bestreden besluit bepaalt dat de hoeveelheid voorgeschreven of verschaft geneesmiddelen beperkt moet blijven tot de voortzetting van de ingestelde behandeling en voor maximaal vijf dagen, terwijl artikel 11, § 2, van de wet van 28 augustus 1991 toelaat dat de verantwoordelijke, binnen het raam van een bedrijfsbegeleidingsovereenkomst, een depot van geneesmiddelen bezit waarvoor een voorschrift vereist is en terwijl artikel 11, § 3, van de wet wel bepaalt dat de Koning de voorwaarden vaststelt waaronder de verantwoordelijke dergelijke geneesmiddelen mag bezitten maar dat die bepaling geenszins de bevoegdheid insluit om te bepalen hoeveel geneesmiddelen de verantwoordelijke in zijn bezit mag hebben en om langs die weg beperkingen te stellen op de hoeveelheid geneesmiddelen die redelijkerwijze nodig zijn om een behandeling succesvol te beëindigen; dat zij van oordeel is dat de Koning, door vast te stellen dat het bezit van geneesmiddelen met het oog op een ingestelde behandeling beperkt moet zijn tot maximum vijf dagen, zonder rechtmatige grondslag iets aan de wet heeft toegevoegd;

8.2.1. Overwegende dat artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 10 april 2000, waarvan de verzoekende partij de tweede volzin bestrijdt, luidt als volgt :

"Het voorschrijven of verschaffen van geneesmiddelen door de dierenarts mag slechts gebeuren na een diagnose en de instelling van een behandeling door die zelfde dierenarts. De hoeveelheid voorgeschreven of verschaft geneesmiddelen moet beperkt blijven tot de voortzetting van de ingestelde behandeling en voor maximaal vijf dagen";

Overwegende dat dat aan de dierenarts gericht voorschrift naar de verantwoordelijke toevertaald wordt in artikel 2, § 2, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit dat luidt als volgt :

"De verantwoordelijke mag enkel geneesmiddelen bezitten die voorgeschreven of verschaft werden overeenkomstig de bepalingen van § 1";

Overwegende dat artikel 11, §§ 2 en 3, van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde hiervoor sub 2.1. overgeschreven is;

8.2.2. Overwegende dat de bestreden bepaling kadert in een geheel van voorschriften die betrekking hebben op de organisatie van de diergeneeskundige begeleiding, zoals die door artikel 6 van de wet van 28 augustus 1991 is ingevoerd; dat de Koning krachtens artikel 6, § 2, van de wet de voorwaarden vaststelt waaronder de dierenarts binnen het kader van de bedrijfsbegeleiding geneesmiddelen kan verschaffen en waaronder de verantwoordelijke geneesmiddelen in zijn bezit kan hebben;

Overwegende dat artikel 11 van dezelfde wet, opgenomen in het hoofdstuk "geneesmiddelen" betrekking heeft op het bezit van geneesmiddelen door de verantwoordelijke; dat in paragraaf 2, 2°, van dat artikel de diergeneeskundige begeleiding wordt aangewezen als een van de gevallen waarin een verantwoordelijke aan voorschrift onderworpen geneesmiddelen in voorraad mag hebben terwijl artikel 11, § 3, bepaalt dat

de Koning de voorwaarden vaststelt waaronder de verantwoordelijke die geneesmiddelen mag bezitten;

8.2.3.1. Overwegende dat in het middel de schending wordt aangevoerd van artikel 11 van de wet van 28 augustus 1991 dat het bezit van geneesmiddelen door de verantwoordelijke regelt; dat evenwel uit wat hierboven is gesteld volgt dat die bepaling slechts een onrechtstreeks verband vertoont met het hier bestreden voorschrift dat kadert in de voorwaarden waaronder bedrijfsbegeleiding kan gebeuren en dat zijn wettelijke grondslag vindt in artikel 6, § 2, van de wet;

8.2.3.2. Overwegende dat, zoals hoger aangestipt, de bedrijfsbegeleiding essentieel een preventief karakter heeft; dat uit de parlementaire bespreking van de wet van 28 augustus 1991 blijkt dat de wetgever, in het belang van de volksgezondheid, oog heeft gehad voor de beperking van het gebruik van geneesmiddelen; dat vanuit die twee uitgangspunten het niet onredelijk lijkt te bepalen dat voor niet langer dan vijf dagen geneesmiddelen voorgeschreven of verschaft mogen worden; dat in de huidige stand van de rechtspleging dan ook vastgesteld wordt dat artikel 6, § 2, van de wet van 28 augustus 1991 een deugdelijke grondslag lijkt te bieden voor die bepaling; dat het middel niet ernstig is,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 2.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare  
terechtzing, op veertien mei 2000 en een, door de  
IXe kamer, die was samengesteld uit :

|        |                     |                  |
|--------|---------------------|------------------|
| de HH. | J. DE BRABANDERE,   | kamervoorzitter, |
|        | L. HELLIN,          | staatsraad,      |
|        | A. VANDENDRIESSCHE, | staatsraad,      |
| Mevr.  | V. WAUTERS,         | griffier.        |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**V. WAUTERS.**

**J. DE BRABANDERE.**